

Mentorlessen: op weg naar een doorlopende leerlijn

Zo kom je tot een beredeneerd aanbod

De voltooid deelwoorden uitleggen tijdens de les Nederlands of met je klas praten over sociale thema's tijdens de mentorles: het is nogal een verschil. De concrete invulling van de mentorlessen is op veel scholen nog een puzzel. Veel mentoren zijn dan ook zoekend en de vraag naar begeleiding neemt toe. Rob Glandorf is innovatie- en organisatieadviseur en trainer in mentorvaardigheden. Waar lopen scholen en docenten precies tegenaan en hoe kan het anders? Een mooi gesprek over beredeneerd aanbod, comfortzones en doorlopende leerlijnen.

DOOR MARJOLEIN VAN DIJK

Twee jaar geleden kwam de vraag van Scholengroep Trevisanum in Sittard," vertelt Rob. "Wil je ons helpen met het invullen van de mentorlessen?" De school koos voor een gedifferentieerde aanpak voor startende mentoren en voor mentoren met wat meer ervaring. "Dat is meteen interessant, hè? Docenten zijn opgeleid om les te kunnen geven in een specifiek vak, maar mentorvaardigheden maken een beperkt deel uit van de lerarenopleiding. Je kunt dus al vijftien jaar voor de klas staan, maar dat wil nog niet zeggen dat je je comfortabel voelt om mentorlessen te geven." Rob trapte af met een training voor de startende mentoren, een half jaar later gevolgd door de training voor mentoren met meer vlieguren. "Ik merk dat alle mentoren heel betrokken zijn en echt wat willen betekenen voor de leerlingen. Wel is er een duidelijke tweedeling te zien: mentoren die zich meer willen richten op de executieve functies en mentoren die vooral met de sociaal-emotionele ontwikkeling bezig willen zijn."

Beredeneerd aanbod

"In iedere training is er natuurlijk aandacht voor gesprekstechnieken," zegt Rob. "Jongeren ervaren steeds meer werkdruk op school, blijkt uit onderzoek. Ook gaat de mentale gezondheid achteruit, met name bij meisjes. Wat voor gesprek heeft een leerling nodig en hoe verhoudt zich dat tot het gesprek dat jij als mentor kunt geven? Maar ook: wat is je rol als mentor precies? En wat voor mentor wil jij eigenlijk zijn?" Ook onmisbaar voor mentoren is kennis over groepsdynamica. Eerst kijkt de groep de kat uit de boom, daarna volgt de slag om de macht en dan is het tijd om samen te werken. "Zo weet je eigenlijk altijd wat je kunt verwachten van de groep en wat ze van de mentor

nodig hebben in iedere fase. En dan kun je ook gaan beredeneren wanneer je bijvoorbeeld aan de slag gaat met beladen onderwerpen als pesten of ingewikkelde maatschappelijke thema's. Dit kun je helemaal ontwerpen en in een jaarprogramma gieten."

Doorgaande lijn

40 mentorlessen per jaar: daarin kun je heel wat bereiken. In de mentorlessen is in de onderbouw in ieder geval altijd aandacht voor het kiezen van het vakkenpakket. In de bovenbouw staat loopbaanbegeleiding standaard op het programma. Wat ziet de school nog meer voor zich? "Daar hebben we

"Ga je een onderwerp uit de weg omdat je vindt dat het niet in de mentorles thuishoort, of ligt het zo ver buiten je comfortzone dat je het eigenlijk niet aandurft?"

- Rob Glandorf, trainer mentorvaardigheden en innovatie- en organisatieadviseur

Meer weten over mentorvaardigheden?

Profiteer ook van gerichte trainingen, advies of begeleiding. We vertellen je graag alles over de mogelijkheden. <https://www.cedgroep.nl/advies/mentorvaardigheden>

ook naar gekeken. Goed plannen en organiseren is niet voor iedere leerling vanzelfsprekend. Ook wil je zeker weten dat alle leerlingen weten hoe ze kunnen leren. Aandacht voor executieve functies in mentorlessen is dan ook logisch. Dan is er nog de sociaal-emotionele kant van de ontwikkeling. Wat zijn daar de doelstellingen en ambities? Het is belangrijk dat duidelijk is wat de school wil en hoe dat is door te voeren in de schoolorganisatie. Zo kwamen we er op verschillende scholen achter dat mentoren van elkaar niet weten wat hun collega's precies doen en in welk leerjaar. Hoe kun je dan doorbouwen? Uit de evaluatie kwam dan ook dat een doorgaande lijn voor de mentorlessen een duidelijke behoefte is, zowel van de directie als van de mentoren. Daar gaan we verder mee aan de slag. Het is goed om de mentorlessen op de agenda te laten en het vuur dat we samen hebben opgestookt warm te houden. Zeker omdat docenten het altijd druk hebben."

Comfortzones

Leerlingen helpen met hun planning voelt voor veel docenten een stuk veiliger dan het bespreken van maatschappelijke thema's. "Ik snap het hoor, als een mentor een onderwerp uit de weg gaat of op de lange baan schuift. Een onderwerp als omgaan met de sociale media bijvoorbeeld. Dat maakt zo veel los. En lukt het dan om dat in goede banen te leiden? Toen ik zelf mentor was, stelde ik mezelf wel een kritische vraag. Ga ik dit nu niet doen omdat ik echt weet dat het niet het goede moment is, of misschien ook niet in de mentorles thuishoort? Of durf ik het gewoon niet aan, omdat het buiten mijn comfortzone ligt? Nog kritischer: zeg ik het eerste en bedoel ik het tweede? Hier ben ik mezelf in blijven uitdagen

en dat neem ik ook mee in de trainingen die ik nu geef. Het sociaal-emotionele stuk van mentorlessen goed vormgeven vindt soms echt buiten de comfortzone plaats. Zo'n training mentorvaardigheden sluit hier mooi op aan. Ik geef mentoren bijvoorbeeld de opdracht: ontwikkel een activiteit die niet gaat over leren, waarmee je van de klas een groep wil maken. Het is zo leuk om te zien met welke verrassende opdrachten de mentoren dan komen, ook als ze eerst denken dat het niet gaat lukken. Als ze eenmaal gaan brainstormen, dan komt de aanwezige creativiteit eruit. Ik word er heel blij van als ik dan terug hoor dat ze met deze handvatten meteen de volgende dag aan de slag kunnen."

Hoe nu verder

Naast de trainingen bij Trevanium is Rob op nog een aantal andere scholen aan het werk geweest met groepen mentoren. Op basis van de evaluaties is nu een training vastgesteld van 3 dagdelen, op twee niveaus: voor de startende mentor en voor de mentor met meer ervaring. "Op iedere school komen we specifieke aandachtsgebieden tegen, waar we dan op maat gericht mee aan de slag gaan. Wat ik nog wil meegeven: goede mentorlessen dragen bij aan een warme relatie tussen de school en het kind en daardoor ook tussen ouder en school. Ik gun scholen dan ook dat ze inzetten op mentorvaardigheden en ben enthousiast om te merken dat de vraag naar die begeleiding er ook echt is. Ik kijk ernaar uit om dit jaar samen met een aantal scholen een doorlopende leerlijn mentorvaardigheden op te zetten. De leerling verdient het dat het mentorraat een nog prominentere plek binnen de schoolorganisatie krijgt," besluit Rob. ●